

SMĚREM K EVOLUČNÍ POLITOLOGII¹

TOWARDS EVOLUTIONARY POLITOLOGY

Bohumír Štědroň - Jakub Štědroň*

ABSTRACT

The article founded the new scientific discipline: "Evolutionary politology". The traditional discipline "Politology" failed in many cases, for example a lack of predictions in connection with the disintegration of the former Soviet Union. The objective of this study is to describe the main principle of evolutionary politology including methodology of evolutionary biology (political systems follow similar stages to biological systems) or computational models (A.Lichtmann procedure developed for the elections in the USA). This new Lichtmann forecasting procedure is creatively applied to Germany, France and Austria in the article. In the conclusion it is stressed that evolutionary politology is able to predict the evolution of the political systems including proposing the necessary political reforms

Key words: system analysis, politology, evolutionary biology, evolutionary politology, crisis management, reform of the political system

Úvod

Z hlediska systémové analýzy představuje vědní disciplína POLITOLOGIE velmi zajímavý a dynamicky se vyvíjející systém. Její vznik můžeme datovat podle některých autorů do roku 1857, kdy byla založena na Kolumbijské univerzitě v New Yorku katedra historie a politické vědy. V průběhu dalšího

* Doc. RNDr. Bohumír Štědroň, CSc. působí jako docent na Univerzitě Karlově v Praze, České vysoké učení technické v Praze a Vysoké škole mezinárodních a veřejných vztahů Praha. Je předsedou České asociace Římského klubu a prorektorem Vysoké školy mezinárodních a veřejných vztahů Praha, U Santošky 17, Praha 5, 150 00, Česká republika, e-mail: stedron@seznam.cz.

Mgr. Jakub Štědroň, Ph.D. působí jako ředitel Domu národnostních menšin a přednáší na Vysoké škole mezinárodních a veřejných vztahů Praha, U Santošky 17, Praha 5, 150 00, Česká republika, e-mail:jstedron@seznam.cz.

DOI: <http://doi.org/10.24040/politicevedy.2018.21.3.145-164>

¹ Tato publikace vznikla s podporou programu Univerzity Karlovy Progres Q19: Společensko-vědní aspekty zkoumání lidského pohybu II.

vývoje politologie absorbovala a modifikovala pojmový aparát právních věd, ekonomie, sociologie i kybernetiky. K úspěchům politologie patří sofistikovaná analýza politických systémů a neúspěchům např. absence predikce rozpadu Sovětského svazu a rovněž absence metod pro analýzu degenerativních trendů a komponent chaosu a anarchie v současném politickém řízení Evropské unie.

Ke kritériím umožňujícím posoudit oprávněnost vědecké disciplíny na samostatnost vlastní předmět bádání a hranice výzkumu patří:

- specifický předmět studia
(v případě evoluční politologie jde o analýzy trajektorie vývoje politických systémů)
- dostatek experimentálního materiálu jako důkaz interakce zkoumané problematiky s vnějším prostředím (poskytuje historie nebo sociologie)
- vlastní metodologické principy a pojmový aparát pro systemizaci a zobecnění zkoumaného materiálu (pojmový aparát lze extrahovat a modifikovat ze systémové analýzy, evoluční biologie, kybernetiky, politologie, metod manažerského rozhodování a marketingových modelů aj.)
- možnost analyzovat a modelovat podstatné zákonitosti zkoumané oblasti. (poskytuje např. matematický aparát např. sinusoida, logistická křivka, analýza silového pole aj.)

Evoluční politologie představuje novou vědeckou disciplínu, která vychází z analogie mezi vývojem složitých systémů (v biologii a velkých firmách) a politickými systémy. Evoluční politologie vychází ze skutečnosti, že vývoj probíhá po sinusoidě a logistické křivce. Např. ruská revoluce se pohybovala s časovým zpožděním 128 let po trajektorii francouzské revoluce se čtyřmi velmi podobnými etapami a to jakobínský teror (**J. Stalin**), Direktorium (kolektivní vedení **N. S. Chruščova**), konzulát a císařství (generál **L. Brežněv**). Analogicky v Austrálii se v důsledku izolace udrženy zastaralé biologické druhy; na Kubě se v důsledku izolace udržel zastaralý politický systém (raná feudální monarchie se státním marxistickým náboženstvím s chybějícími mechanismy nástupnictví). Velké politické systémy procházejí řadou vývojových etap a v průběhu vývoje vytvářejí ve svém okolí své modifikované kopie (**McArturovy** reformy v Japonsku a tzv. západní i východní Evropa po druhé světové válce). Pokud jde o starší interpretace evoluce politických systémů, zmiňme např. **Edwarda Gibbona**, jednoho z nejvýznamnějších britských historiků, který analyzoval před více než 200 lety příčiny rozpadu římského impéria a vyčíslil řadu příčin, z nichž uvádíme (Gibbon, 1983):

1. Valná většina obyvatel preferuje zábavu před prací.
2. Tradiční role otců jako živitelů rodiny je zpochybňována, množí se rozvrácené vztahy a svobodně žijící matky bez otců.
3. Literatura a umění se stávají bezduchými. Vytváří se planá zábava za každou cenu. Umělecká díla jsou depresivní, nevkusná, nic neříkající, ale přesto za ně bohatí zaplatí horentní sumy.
4. Povinná vojenská služba vlasti je odmítána, zpochybňována, vysmívána a posléze zákonem zrušena. Armádu tvoří nájemní žoldněři.
5. Lidé pilně pracující jsou zesměšňováni a jako vzor se staví prázdní pokrytci, populisté, pochybní umělci a takzvané celebrity.
6. Daňové zatížení obyvatelstva stále roste a stát přerozděluje neúměrně vysoké částky. Lidé se nebojí nepracovat, protože stát se o ně vždy nějak postará.
7. Státní dluh roste do nikdy nesplatitelné výše.
8. Přestává se vyrábět a pěstovat, protože výroba doma je moc drahá a potraviny a výrobky se dovážejí ze satelitních zemí.
9. Kdo se dostal do pozice, kde může ze státního krást, většinou tak činí. Postižitelnost těchto zločinů je velmi malá.
10. Početí a výchova dětí je vnímáno jako obtěžující a děti se rodí stále méně.
11. Veřejné funkce se stávají předmětem kořisti, zisku, udělují se za úplatky, a kdo je získal, chce z nich kořistit, aby se mu vložený úplatek několikanásobně vrátil.
12. Staletími předků prověřené hodnoty - jako je čest, smysl pro povinnost, zodpovědnost, nadšení pro práci, pro dobročinnost, zápal pro věci veřejné, jsou vysmívány a zesměšňovány.
13. Do země přichází velké množství cizinců.

1 Evoluční politologie

Biologická evoluce představuje dlouhodobý, samovolně probíhající proces, v jehož průběhu se živé systémy dále vyvíjejí a vzájemně diverzifikují. Evoluční biologie studuje vlastnosti procesu biologické evoluce a jeho jednotlivé konkrétní mechanismy. Pojem politický systém prošel také odpovídajícím vývojem, jde o:

- systémy s pamětí;

- chování těchto systémů nezávisí pouze na momentální kombinaci vstupních signálů, ale také na kombinaci signálů, se kterými se politický systém setkal v minulosti;
- postupná změna, kumulace změn, vývoj;
- odráží okamžité vlivy vnějšího prostředí, kontakt s jinou společností, změny společenských zvyklostí, struktury společnosti, či změnu prostředků komunikace ve společnosti;
- pojem politický systém je definován v 50. letech 20. století jako výsledek aplikace systémového přístupu z přírodních věd ve společenských vědách;
- rakouský biolog **Ludwig von Bertalanffy** představuje systémový přístup k jevům politického života, který vycházel ze systému biologického charakteru.

V tomto kontextu složitější analogii představují mitochondrie, které slouží jako energetické centrum buňky. Některé vlastnosti mitochondrií je činí unikátními z evolučního hlediska. V mnohých ohledech připomínají bakterie; pravděpodobně se před asi dvěma miliardami let vyvinuly z bakteriálních předků. Z hlediska evoluční politologie lze mitochondrie přirovnat k zvláštním ekonomickým zónám, které vznikaly v Číně po reformách **Teng Siao-pchinga**. Čína byla v 70. letech zaostalou zemí, s řadou vnitřních problémů politického i ekonomického charakteru a dnes představuje druhou největší dynamickou ekonomiku.

2 Krizové řízení a bonitní a bankrotní modely

Krizové řízení zdánlivě představuje od politologie vzdálenou oblast. *Krizové řízení neboli krizový management je termín popisující řízení ekonomického subjektu v době trvání problémové situace ohrožující její integritu a ekonomickou stabilitu.* Nejčastěji jde o ekonomicky, personálně, organizačně či jinak obtížné situace, ve kterých se jedná o zastavení sestupného vývoje krizové křivky nejdříve do stabilní polohy, pak do vzestupného směru. Součástí krizového managementu je monitorování potencionálního rizika, nebezpečí a nejistoty pramenící z negativní události, čímž dovoluje mít organizaci lépe pod kontrolou. Dle této definice je ho tedy možné chápat i jako systém prevence, detekce a následného vedení organizace v době krizové situace. Krizové řízení obsahuje mnoho kreativních i uměleckých prvků.

Např. **Jack Welch** byl v roce 1981 zvolen výkonným ředitelem a předsedou správní rady GE a začala transformace GE. Počet zaměstnanců společnosti klesl pod **Welchovým** vedením v letech 1981 – 85 ze 411 na 299 tisíc, tedy o více než 100 tisíc. V 90. letech zavedl **Welch** do GE manažerskou metodiku Six Sigma. Za dvacet let v čele společnosti navýšil **Welch** tržní hodnotu firmy z 12 na 280 miliard dolarů. V roce 1999 jej magazín Fortune jmenoval Manažerem století.

Uvedený postup představuje řešení z hlediska evoluční politologie i pro současnou (2017) degeneraci politického managementu v EU. Bylo by efektivní snížit počet členů Evropské komise, parlamentu i platů všech úředníků na polovinu. Současně bude nutné zavést vázaný mandát pro poslance EU (místo současných feudálních výsad), kteří mohou být během mandátu např. pro nečinnost odvoláni. Tak může být řešena i degenerace politického managementu v EU, která je částečně způsobena dichotomií v politickém řízení: globalizovaná finanční, mediální, kriminální a korporativní moc prosazuje svoje zájmy bez politické a legislativní kontroly a demokraticky zvolení politikové, disponující podporou občanů, mají nedostatek rozhodovací moci.

3 Reforma politického systému v ČR

Z hlediska evoluční politologie obsahuje současný politický systém v ČR (a řadě dalších členských zemí EU) komponenty chaosu a anarchie (Dvořáková, 2012), ke kterým patří:

- selektivní a mimořádně pomalá vymahatelnost práva ve složitějších případech (velké banky a nadnárodní firmy);
- adorace voleb a ignorování skutečnosti, že volby jsou jen prostředkem k vytvoření stabilních exekutivních struktur, které budou řešit problémy občanů;
- absence dlouhodobé koncepce a priorit jak v ČR i EU; EK řeší emisní limity pro sekačky na trávu místo koncepčního řešení uprchlické krize a využitím úspěšných zahraničních modelů (např. J. Voskovec čekal na povolení k pobytu v USA na ELLIS Island jedenáct měsíců);
- ignorování negativních trendů v ekonomickém vývoji zemí (negativní trendy v komerčních systémech mohou být analyzovány bonitními a bankrotnímu modely).

Při retrográdním pohledu představuje společensko-politický model šedesátých až devadesátých let *Zahradní slavnost Václava Havla*. I

selfmademan **Hugo Pludek** může realizovat závratnou kariéru (podobně jako V. Havel). Nikdo neví, kdo je, kdo za ním stojí, jakou má funkci a formuluje uznávané pseudohodnoty v pluralitním systému „Zahajovačské služby“ a Likvidačního úřadu. Částečná ztráta identity je jen virtuální. Globalizovaná komerční, mediální, finanční a kriminální moc preferuje v současnosti (2017) jiný politický model, a to *Král Vávra* od autora **M. Uhdeho**. Současné politické uspořádání se v kontextu modelu *Král Vávra* kvalitativně změnilo. Značné politické napětí i destruktivní trendy včetně úpadku právního státu v euroatlantické zóně jsou dány zejména dichotomií mezi demokraticky zvolenými politiky, kterým rozhodovací moc chybí. Globalizovaná komerční, mediální, finanční a kriminální moc degraduje i vrcholové politiky, např. amerického nebo německého prezidenta, do role řečníka na pohřbech a marketingově preferuje nevykonné a amatérské politiky, kteří globalizovanou moc neohrožují, ať již jde o vykonstruované mezinárodní arbitráže nebo ochranu tzv. temného Internetu. Do této kategorie patří nečinnost Evropské komise nebo parlamentu v celé řadě segmentů (např. segmentu tzv. uprchlické krize). V Evropské komisi i Evropském parlamentu došlo v současnosti k degeneraci (Gibbon, 1983) a „výmarizaci“ politického managementu. Je nutná reforma tohoto *Domu z karet* a nabízí se zde postup **J. Welche**, který reformoval firmu General Electric. Systémová reforma politických systémů, zahrnující i obnovení vymahatelnosti práva, by měla obsahovat v minimální softverzi v ČR:

- poslanecká sněmovna má 199 členů;
- poslanci, senátoři, ministři, náměstci a vrchní ředitelé sekcí jsou povinni předložit doklady o původu svých příjmů mimo příjmy z výkonu jejich funkce; sankce za nepředložení dokladů je minimálně 2 miliony korun;
- tzv. poslanecké obstrukce jsou omezeny časovým limitem 10 minut/den;
- implementace zpřísněné verze Sarbanes-Oxley Act, který byl přijat v USA po krachu Enronu a Worldcomu, do českého právního řádu;
- redukce soudního systému na třístupňový;
- renegociace mezinárodních smluv nevýhodných pro ČR (ochrana investic), které umožňují tunelování státního rozpočtu cestou vykonstruovaných mezinárodních arbitráží;
- sektorová daň na firmy s nejasnou majetkovou strukturou a firmy v daňových rájích;

- firmy s nejasnou majetkovou štruktúrou a firmy v daňových rájoch sa nemohou uchádzať o štátni zakázky;
- Úrad pro ochranu hospodářské soutěže může na požádání jiného ústředního orgánu státní správy nebo samosprávy organizovat výběrová řízení;
- zákon o lobbingu;
- spojenie nedůvěry vládě se schválením vlády nové;
- Poslanecká sněmovna přijímá nebo odmítá zákony vcelku;
- imunita poslance se týká jen projevů v Parlamentu, antidopingové testy pro vrcholové politiky jako ve sportu;
- ministr musí mít ukončenou vysokou školu, certifikovanou znalost anglického jazyka a nejméně 5 let praxe ve vedoucí funkci;
- při zvyšování zadlužení státu nebo poklesu HDP jsou v odpovídajícím poměru snižovány platy poslanců a ministrů;
- volby do Poslanecké sněmovny se konají jednou za 5 let; v případě neustavení vlády do 3 měsíců po skončení voleb z důvodů politické nestability jmenuje prezident vládu odborníků (předsedové soudů, CEO, ředitelé úspěšných bank, rektori aj.) na celé volební období. V tomto případě se platy poslanců a senátorů redukuje na ¼.

Současný diktát globalizované komerční, mediální, finanční a kriminální moci vytváří systém „vyvolených“ (**R. Fuld** hazardní strategii přivedl ke krachu banku Lehman Brothers, podle britských zdrojů na krachu vydělal půl miliardy dolarů a nebyl souzen zcela v rozporu s americkým právním řádem) a „ztracených“ (firma Volkswagen) rovněž zcela v rozporu s právním státem. Na propagaci terorismu kartelizovanými médii i budoucí terorismus formou útoku např. na velkovýrobu potravin a vodní zdroje a nečinnost politických struktur budou voliči postupně reagovat preferencí autoritativních a vojenských systémů. A objeví se i zajímavá nová společenská témata: diskriminace vojáků v politických funkcích a ve vedení firem a možné jsou i kvóty na podíl vojáků v politických a veřejných funkcích...

4 Od business intelligence k politické inteligenci

Pokud jde o pojem *Business Intelligence* (BI), jedná se o analýzu dat a následnou přehlednou interpretaci vývoje jednotlivých segmentů firmy (nebo politické organizace), a tak je možné blíže porozumět situaci na (politickém) trhu a profilu klienta (voliče) a následně určit prognózu dalšího vývoje a přizpůsobit

tak rozhodování o směru, kterým se společnost bude vyvíjet. Pozdější BI platformy jsou schopny získat kompletní relevantní data ze všech subsystémů (např. agentur pro výzkum veřejného mínění) a uspořádat je co nejdříve do celkového tabulkového i grafického přehledu. Pokročilejší BI software dokáže též určit faktory, které způsobily určitou změnu (např. pokles prodeje), což je klíčový prvek k pružné reorganizaci obchodních (politických) zájmů. Vzhledem k poměrně nákladnému provozu a vyšší ceně za samotnou implementaci se BI systémy vyplatí hlavně větším společnostem nebo firmám se značným růstovým potenciálem na trhu. Hlavní předností BI je tedy obecně zpracování a organizace těch správných dat ve správném čase, a poskytnutí přehledu těm manažerům, kterým tak usnadňuje efektivní rozhodování o dalších krocích společnosti.

4.1 Lichtmanova procedura

Další vývoj v aplikované politologii přinesl algoritmizaci prognostickým přístupů. Uvedme tzv. **Lichtmanovu** proceduru, založenou na 13 predikátech, kterou jsme nově aplikovali na další segmenty (volby v Rakousku, Francii, Německu popř. predikci prezidentských voleb v ČR v příštím roce 2018:

Lichtman (Lichtman, 2008) předpokládá následující hypotézu: amerického voliče lze považovat za iracionálního člověka, který nereaguje na aktuální volební kampaň, ale dává hlas „dosavadnímu“ prezidentovi či jeho straně na základě toho, jak si vedl v předcházejících čtyřech letech. V podstatě mu tím vystavuje vysvědčení. Jestliže je s tímto kandidátem spokojen, zvolí jej (v případě, že už nekandiduje, tak zvolí kandidáta stejné strany). Model stojí zejména na ekonomických faktorech, stejně jako na kritériích spojených se zahraniční politikou.

V modelu se pracuje celkem 13 tzv. klíči, což je v podstatě 13 predikátů, které mohou dosahovat dvou hodnot, buď pravdy, nebo nepravdy. Jestliže má daný výrok hodnotu „pravda,“ podporuje to znovuzvolení strany dosavadního prezidenta. V případě, že je docíleno šesti a více tvrzení s hodnotou „nepravda“ tato strana ztratí podporu voličů, čímž zároveň prohraje i její kandidát.

Lze vyjít ze samotné publikace (Lichtman, 2008) **Lichtmana** The Thirteen Keys to the Presidency i z dalších zahraničních článků. Každý klíč je formulován ve formě výroku či tvrzení, na který je možno odpovědět jednou ze dvou hodnot, a to jako NEPRAVDA (0) nebo PRAVDA (1). Na základě jednotlivých výroků lze

ohodnotit výkon obou stran, které kandidáti na prezidenta reprezentují. Tímto způsobem je lze formulovat:

- strana dosavadního prezidenta získala ve Sněmovně více křesel než v předchozím volebním období,
- ve straně dosavadního prezidenta nedošlo k žádnému výraznějšímu boji o nominaci,
- kandidát na prezidenta je stávajícím prezidentem USA,
- v současnosti se zde nenachází žádná jiná třetí strana ani nezávislý kandidát,
- ekonomika USA se v rámci předvolební kampaně nenachází v recesi,
- předpokládá se, že reálný ekonomický růst na jednoho obyvatele se v současném období rovná průměrně růstu, který byl zaznamenán za předchozí dvě volební období, příp. je tento růst větší,
- vláda stávajícího prezidenta se zasadila o zásadní změny, které přenesla do národní politiky,
- během vlády stávajícího prezidenta nedošlo k žádným zásadním a dlouhotrvajícím sociálním nepokojům,
- v současné vládě se neodehrával žádný skandál většího rozsahu,
- v současné vládě nedošlo k žádnému vážnějšímu selhání v oblasti zahraniční a vojenské politiky,
- současné vládě bylo umožněno dosáhnout výrazného úspěchu v zahraniční nebo ve vojenské politice,
- kandidát za stranu stávajícího prezidenta je spojen s určitým charisma, považuje se za národního hrdinu,
- kandidát za druhou stranu žádné charisma není, nelze ho považovat za národního hrdinu.
- Hodnota ANO poukazuje na prospěch strany současného prezidenta (resp. jeho kandidáta), naopak hodnota NE nahrává jeho konkurentovi. V případě, že se dojde po vyhodnocení k celkovému počtu 6 a více tvrzení s hodnotou NEPRAVDA, jde to ve prospěch kandidáta „bojující“ proti straně současného prezidenta, současný prezident, resp. jeho kandidát Bílý dům nezíská. A. Lichtman predikoval vítězství Trumpa ještě předtím, než bylo jeho vítězství skutečně potvrzeno. Sám Lichtman predikoval dle svého systému klíčů, že vítězem voleb bude Trump, sám však přiznal, že tentokrát bylo velmi těžké klíče vyhodnotit, a to z důvodu, že Trump byl nejhůře čitelným kandidátem na prezidenta USA od roku 1984. Niže jsou uvedeny hodnoty jednotlivých 13 klíčů

(predikátů) tak, jak je predikoval Lichtman. Číslo 1 přitom znamená pravda, 0 označuje lež. Vyhodnocení je vztaženo ke kandidátce demokratů Hillary Clintonové:

- strana dosavadního prezidenta získala ve Sněmovně více křesel než v předchozím volebním období: 0,
- ve straně dosavadního prezidenta nedošlo k žádnému výraznějšímu boji o nominaci: 1,
- kandidát na prezidenta je stávajícím prezidentem USA: 0,
- v současnosti se zde nenachází žádná jiná třetí strana ani nezávislý kandidát: 0,
- ekonomika USA se v rámci předvolební kampaně nenachází v recesi: 1,
- předpokládá se, že reálný ekonomický růst na jednoho obyvatele se v současném období rovná průměrně růstu, který byl zaznamenán za předchozí dvě volební období, příp. je tento růst větší: 1,
- vláda stávajícího prezidenta se zasadila o zásadní změny, které přenesla do národní politiky: 0,
- během vlády stávajícího prezidenta nedošlo k žádným zásadním a dlouhotrvajícím sociálním nepokojům: 1,
- v současné vládě se neodehrával žádný skandál většího rozsahu: 1,
- v současné vládě nedošlo k žádnému vážnějšímu selhání v oblasti zahraniční a vojenské politiky: 1,
- současné vládě bylo umožněno dosáhnout výrazného úspěchu v zahraniční nebo ve vojenské politice: 0,
- kandidát za stranu stávajícího prezidenta je spojen s určitým charisma, považuje se za národního hrdinu: 0,
- kandidát za druhou stranu žádné charisma není, nelze ho považovat za národního hrdinu: 1.

Z výše uvedeného vyplývá, že **Lichtman** ve své prognóze dne 13. 12. 2015 zaznamenal celkem šest nepravdivých klíčů ze 13. V prosinci 2015, téměř 1 rok před samotným zvolením **Trumpa** prezidentem, dokázal **Lichtman** predikovat těsné vítězství republikánského kandidáta **Donalda Trumpa** (50,3 %), který se také posléze stal prezidentem na období 2016 - 2020. Naproti tomu průzkumy veřejného mínění preferovaly prezidentskou kandidátku **H. Clintonovou**.

4.2. Nové aplikace Lichtmanovy procedury

Prezidentské volby v Rakousku 2016

Rakouská republika je spolkový stát. V čele republiky je přímo volený, dvoukolovým systémem, prezident, jehož volební období trvá 6 let. Prezident může být znovuzvolen pouze jednou. V prvním kole je neomezený počet kandidátů a do druhého postupují dva nejsilnější. Na základě lidového hlasování může být odvolán.

Původně se volby prezidenta v Rakousku měli konat 2. října 2016, ale kvůli technickým problémům s volebními obálkami pro korespondenční hlasování se odložili až na 4. prosince 2016. Zároveň se také rozšířil seznam voličů, aby hlavu státu mohli vybírat i občané, kteří v den voleb dovršili 16 let.

Výsledky prvního a druhého hlasování:

1. kolo			2. kolo	
voličů	6 382 507	-	6 399 607	-
počet hlasů	4 371 825	68,5%	4 749 339	74,2%
neplatné	92 655	2,1%	151 786	3,2%
platné	4 279 170	97,9%	4 597 553	96,8%
Ing. Norbert Hofer	1 499 971	35,1%	2 124 661	46,2%
Dr. Alexander Van der Bellen	913 218	21,3	2 472 892	53,8%

Zdroj: <http://wahl16.bmi.gv.at/1604-0.html>

Pravděpodobně z důvodu, že by mohl **Hofer** zpochybnit členství země v Evropské unii, přesvědčilo mnoho Rakušanů, aby dali svůj hlas **Van der Bellenovi**.

Alexandr Van Der Bellen

- bývalý předseda strany Zelených
- nyní prezident Rakouska

V roce 2016 byl zvolen prezidentem Rakouska, když v opakovaném druhém kole prezidentských voleb těsně porazil svého soupeře **Norberta Hofera**. Do úřadu by tedy měl nastoupit 26. ledna 2017. **Van Der Bellen** podporuje sňatky homosexuálních párů, ochranu životního prostředí a evropskou integraci. V souvislosti s evropskou migrační krizí kritizuje stávající rakouskou vládu a podporuje politiku německé kancléřky **Angely Merkelové**.

Norbert Hofer

Hofer je rakouský politik a člen Svobodné strany Rakouska. Považuje se za zastávce obyčejných lidí proti elitám. Podle něj bude Islám v budoucích letech hrát stále větší roli. Nechce, aby se Rakousko stalo muslimskou zemí a je zásadně proti islámu. Naopak vyjadřuje velké sympatie k Rusku a zastává názor, že by se měli zrušit evropské sankce proti Rusku. V některých rozhovorech připustil, že si dovede představit Rakousko mimo Evropskou unii. To se ale většině občanů Rakouska nezamlouvá a to je nejspíš důvodem, proč nakonec většina Rakušanů volila **Van der Bellena**.

Třináct klíčů i pro Rakousko

Použijeme-li proceduru 13 predikátů i na rakouské prezidentské volby. Ing. **Norberta Hofera** a za stranu vyzyvatele dosadíme Dr. **Alexandra Van der Bellena**. Výsledky vypadají následujícím způsobem:

1. Obhajující strana posílila v posledních volbách do Sněmovny (v případě Rakouska, Spolkový sněm) reprezentantů. NEPRAVDA
2. U obhajující strany neproběhlo žádné urputné klání o prezidentskou nominaci. (dle mého názoru NEPRAVDA)
3. Kandiduje úřadující prezident. NEPRAVDA
4. Neexistuje žádný další vážný kandidát. NEPRAVDA
5. Ekonomika není během kampaně v recesi. PRAVDA
6. Reálný ekonomický růst během volebního období je stejný či vyšší než růst během dvou uplynulých období. PRAVDA
7. Obhajující strana dělá výrazné změny v celonárodním měřítku. NEPRAVDA
8. Během volebního období se neodehrává žádný společenský neklid či nepokoje trvalejší povahy. PRAVDA
9. Obhajující strana není zasažena skutečně velkým skandálem. PRAVDA
10. Obhajující strana neutrpěla žádný výrazný neúspěch v oblasti zahraniční politiky nebo vojenských záležitostech. PRAVDA
11. Obhajující strana dosáhla výrazného úspěchu v oblasti zahraniční politiky nebo vojenských záležitostech. NEPRAVDA
12. Charisma obhajující strany: Kandidát obhajující strany je charismatická osobnost či národní hrdina. NEPRAVDA
13. Charisma vyzyvatele: Kandidát na straně vyzyvatele není charismatická osobnost či národní hrdina. PRAVDA

Po použití algoritmu vychází, že je zde 7 nepravdivých výroků. Což znamená, že by měl zvítězit vyzyvatel, tedy Dr. **Alexander Van der Bellen** (který nakonec i zvítězil).

Aplikace pro Německo

Německé parlamentní volby se konaly v neděli 24. září. Kromě nového složení Bundestagu - dolní komory parlamentu - se v nich rozhodlo i o tom, kdo bude zastávat funkci německého kancléře v příštích čtyřech letech. Největší šanci měla obhajující kancléřka **Angela Merkelová** se svou Křesťanskodemokratickou unií (CDU) a koaliční Křesťanskosociální unie (CSU). Konkurentem byli pro **Merkelovou** především sociální demokraté (SPD) a jejich předseda **Martin Schulz**. Do parlamentu se pravděpodobně dostanou také Zelení, Alternativa pro Německo (AfD) a Levice (Die Linke).

Angela Merkelová

Německá křesťanskodemokratická politička **Angela Merkelová** zastává od roku 2005 post kancléřky Spolkové republiky Německo. Je první ženou v tomto úřadu. Bývá označována jako faktický lídr Evropské unie. Časopis Forbes ji opakovaně označil za nejmocnější ženu světa. V září 2013 vyhrála jako volební lídryně CDU/CSU třetí parlamentní volby se ziskem 41,5 % platných hlasů.

Martin Schulz

Martin Schulz je německým politikem, který byl v letech 2012 - 2017 předsedou Evropského parlamentu. Od roku 1994 do roku 2017 byl poslancem Evropského parlamentu za Sociálně demokratickou stranu Německa. V roce 2017 se této pozice vzdal, aby v německých spolkových volbách vedl kandidátku SPD.

Aplikace 13 klíčů na parlamentní volby v Německu

1. Stranický mandát: Obhajující strana posílila v posledních volbách do Sněmovny reprezentantů. PRAVDA
2. Politická soutěž: U obhajující strany neproběhly žádné urputné souboje o prezidentskou nominaci. PRAVDA
3. Obhajoba: Kandiduje úřadující prezident. PRAVDA
4. Třetí strana: Neexistuje žádný vážný kandidát mimo demokrata a republikána ani žádná výrazná kampaň nezávislého kandidáta. NEPRAVDA

5. Krátkodobá ekonomika: Ekonomika není během období v recesi. PRAVDA
6. Dlouhodobá ekonomika: Reálný ekonomický růst během volebního období je stejný či vyšší než růst během dvou uplynulých období. PRAVDA
7. Změna politiky: Obhajující strana dělá výrazné změny v celonárodním měřítku. PRAVDA
8. Společenský neklid: Během volebního období se neodehrává žádný neklid či nepokoje. NEPRAVDA
9. Skandál: Obhajující strana není zasažena opravdu velkým skandálem. PRAVDA
10. Zahraniční/vojenské selhání: Obhajující strana neutrpěla žádný výrazný neúspěch v oblasti zahraniční politiky nebo vojenských záležitostech. PRAVDA
11. Zahraniční/vojenský úspěch: Obhajující strana dosáhla výrazného úspěchu v oblasti zahraniční politiky nebo vojenských záležitostech. PRAVDA
12. Charisma obhajující strany: Kandidát obhajující strany je charismatická osobnost či národní hrdina. NEPRAVDA
13. Charisma vyzyvatele: Kandidát na straně vyzyvatele není charismatická osobnost či národní hrdina. NEPRAVDA

Po použití algoritmu vychází 4 nepravdivé výroky a 9 pravdivých výroků. To znamená, že by měla jasně zvítězit obhajující strana, tedy **Angela Merkelová**, což odpovídá skutečnosti. Selhání **Lichtmanovy** procedury lze demonstrovat na predikci prezidentských voleb ve Francii v roce 2017. Z volebního průzkumu ze dne 9. března vyplývá, že do druhého kola by měla postoupit jasná favoritka **Marine Le Penová**, která je předsedkyní strany Národní fronta a Evropského parlamentu. Jejím protivníkem by měl být **Emmanuel Macron**, který působil jako ministr hospodářství, ale svého postavení se vzdal ve prospěch prezidentských voleb.

Marine Le Penová

Marine Le Penová se narodila 5. srpna 1968 ve Francii. Její celý život byl ovlivněn politickou kariérou jejího otce **Jeana – Marii Le Pena**, který působil dlouhá léta jako předseda politické strany Národní fronta. **Marine Le Penová** je vystudovaná právnička, která po ukončení svých studií začala pracovat u

pařížského soudu jako ex offo přidělený právník. Paradoxem je, že v té době bojovala za imigranty, kteří jsou a vždy byli terčem politické strany Národní fronta. V roce 1998 získala místo v právním oddělení již zmiňované politické strany. V roce 2003 se stala viceprezidentkou politické strany a o rok později se stala europoslankyní, kde působí už dvě volební období. V roce 2011 převzala křeslo po svém otci a stala se předsedkyní Národní fronty.

Volební kampaň

Marine Le Penová představila svůj volební program voličům v Lyonu. Její program se skládá ze 144 bodů, v nichž především řeší migrantskou a daňovou politik, postavení Francie v Evropské unii a bezpečnost země. Pokud se **Le Penová** stane budoucí prezidentkou, tak se radikálně změní postoj Francie vůči Evropské unii. **Le Penová** odmítá jednotnou měnu a požaduje obnovu státních hranic. V případě nesouhlasu sousedních zemí o návratu hraničních přechodů, je odhodlána přistoupit k referendu, popřípadě odchodu Francie z Evropské unie, tzv. Frexit. Imigrační politika je základním tématem politické strany Národní fronty, která bojuje o zpřísnění vydávání francouzského pasu a rychlejšímu vyhoštění imigranta ze země. Vzhledem teroristickým útokům, které postihly Francii v minulých letech, chce zvýšit kapacity bezpečnostních složek země, a to nabráním až 15 000 nových policistů. Dále chce obnovit trest smrti. Jejím hlavním cílem je navrátit Francii svobodu, bezpečí a dát lidem volbu rozhodovat.

Emmanuel Macron

Emmanuel Macron byl narozen 21. prosince 1977, pochází z lékařské rodiny. **Macron** je francouzský politik a bývalý investiční bankéř. V letech 2004 – 2008 působil jako inspektor na Ministerstvu hospodářství. Během těchto let vstoupil do Socialistické strany. V roce 2014 přijal post ministra hospodářství, ale kvůli své volební kampani na prezidenta se musel svého mandátu vzdát v srpnu 2016.

Volební kampaň

Emmanuel Macron vede politické hnutí En marche, které se řídí heslem „Francie na pochodu“. Jeho politické postoje jsou sociálně-liberální. **Macron** je zastáncem politiky „otevřených dveří“ pro všechny migranty a uprchlíky. Jeho kampaň je postavena na migrační politice, ke které má velmi kladný vztah, protože ji vnímá jako ekonomický nástroj. Dokonce vyzval Francii, aby se

veřejně omluvila za své podílení se v Alžírské válce mezi lety 1954 – 1962. **Macron** chce podpořit podnikání a snížit daňové zatížení pro podnikatele. Dále vyzval všechny vědce, ekonomy a podnikatele žijící v USA, kteří nesouhlasí s **Trumpovou** politikou, aby se přestěhovali do Francie.

Třináct klíčů pro Francii

Pomocí algoritmu třinácti klíčů od profesora **A. Lichtmana** se pokusíme odhadnout budoucího prezidenta Francie. Za obhajující stranu je zvolena **Marine Le Penová** a za stranu vyzyvatele jsme dosadili **Emmanuela Macrona**. Došli jsme k tomuto závěru:

1. Obhajující strana posílila v posledních volbách do Sněmovny reprezentantů. PRAVDA
2. U obhajující strany neproběhlo žádné urputné klání o prezidentskou nominaci. NEPRAVDA
3. Kandiduje úřadující prezident. NEPRAVDA
4. Neexistuje žádná výrazná kampaň nezávislého kandidáta. PRAVDA
5. Ekonomika není během kampaně v recesi. PRAVDA
6. Reálný ekonomický růst na hlavu během volebního období je stejný či vyšší než růst během dvou uplynulých období. PRAVDA
7. Obhajující strana dělá výrazné změny v celonárodním měřítku. NEPRAVDA
8. Během volebního období se neodehrává žádný společenský neklid či nepokoje trvalejší povahy. PRAVDA
9. Obhajující strana není zasažena skutečně velkým skandálem. NEPRAVDA
10. Obhajující strana neutrpěla žádný výrazný neúspěch v zahraniční politice nebo vojenských záležitostech. PRAVDA
11. Obhajující strana dosáhla výrazného úspěchu v zahraniční politice nebo vojenských záležitostech. NEPRAVDA
12. Kandidát obhajující strany je charismatická osobnost či národní hrdina. PRAVDA
13. Kandidát-vyzyvatel není charismatická osobnost či národní hrdina. PRAVDA

Po použití algoritmu třinácti klíčů lze získat 5 nepravdivých výroků. Podle **Lichtmanovy** procedury měl zvítězit kandidát na straně obhajujícího, tedy **Marine Le Penové**, což neodpovídá skutečnosti.

Aplikace 13 klíčů na prezidentské volby v České republice 2018

Miloš Zeman

Miloš Zeman je český politik, ekonom, prognostik a také 3. prezident České republiky. V období 1993 – 2001 působil jako předseda České strany sociálně demokratické. V letech 1996 – 1998 zastával funkci předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a následující 4 roky byl předsedou sociálnědemokratické vlády menšinového charakteru. V roce 2003 kandidoval na post prezidenta ČR, ale neúspěšně a odešel na 7 let z politiky. V březnu 2010 se stal předsedou nově založené Strany Práv Občanů ZEMANOVCI. Na funkci rezignoval po parlamentních volbách 2010, ve kterých se strana nedostala do sněmovny. V přímé volbě v roce 2013 byl zvolen historicky prvním českým prezidentem zvoleným přímou volbou. První kolo vyhrál se ziskem 24,21 % platných hlasů a v rozhodujícím druhém kole porazil tehdejšího ministra zahraničí **Karla Schwarzenberga** se ziskem 54,80 % platných hlasů. V březnu 2017 oznámil, že se o post hlavy státu bude ucházet i pro volební období 2018 – 2023. A tak se tedy i stalo, po tom, co nasbíral potřebný počet hlasů.

Jiří Drahoš

Jiří Drahoš je fyzikální chemik a v letech 2009 – 2017 byl předsedou Akademie věd České republiky, zároveň je kandidátem na post prezidenta ČR v roce 2018. V březnu roku 2017 ohlásil kandidaturu na prezidenta ČR. O post se rozhodl usilovat jako nezávislý, nikoliv stranický kandidát. Jeho kandidaturu podpořili Starostové a nezávislí a také TOP 09. Podporu sbírá i u části základny KDU-ČSL, ČSSD a členů hnutí ANO.

1. Stranický mandát: Obhajující strana posílila v posledních volbách do Sněmovny reprezentantů. NEPRAVDA
2. Politická soutěž: U obhajující strany neproběhly žádné urputné souboje o prezidentskou nominaci. PRAVDA
3. Obhajoba: Kandiduje úřadující prezident. PRAVDA
4. Třetí strana: Neexistuje žádný vážný kandidát mimo demokrata a republikána ani žádná výrazná kampaň nezávislého kandidáta. NEPRAVDA
5. Krátkodobá ekonomika: Ekonomika není během období v recesi. PRAVDA

6. Dlouhodobá ekonomika: Reálný ekonomický růst během volebního období je stejný či vyšší než růst během dvou uplynulých období. PRAVDA
7. Změna politiky: Obhajující strana dělá výrazné změny v celonárodním měřítku. NEPRAVDA
8. Společenský neklid: Během volebního období se neodehrává žádný neklid či nepokoje. PRAVDA
9. Skandál: Obhajující strana není zasažena opravdu velkým skandálem. NEPRAVDA
10. Zahraniční/vojenské selhání: Obhajující strana neutrpěla žádný výrazný neúspěch v oblasti zahraniční politiky nebo vojenských záležitostech. PRAVDA
11. Zahraniční/vojenský úspěch: Obhajující strana dosáhla výrazného úspěchu v oblasti zahraniční politiky nebo vojenských záležitostech. NEPRAVDA
12. Charisma obhajující strany: Kandidát obhajující strany je charismatická osobnost či národní hrdina. NEPRAVDA
13. Charisma vyzyvatele: Kandidát na straně vyzyvatele není charismatická osobnost či národní hrdina. PRAVDA

Po použití algoritmu vychází 6 nepravdivých výroků a 7 pravdivých výroků a to lze interpretovat tak, že by měla zvítězit obhajující strana, tedy **Miloš Zeman**.

Závěr

Politologie v klasickém pojetí připomíná středoškolskou matematiku a pracuje s jednoduchými, přehledně strukturovanými modely a pojmy. K nim patří volební systémy, volební právo, politické strany a ideologie, veřejné mínění, prezidentské, poloprezidentské a parlamentní systémy demokracie, politická geometrie, volební číslo, cenzus a mnoho dalších.

Reálná skutečnost je v současnosti (2017) mnohem složitější (Štědroň, 2012) a probíhající proces globalizace s mnoha destabilizačními komponentami (např. daňové ráje nebo vykonstruované mezinárodní arbitráže) a megaintegrace limitují možnosti aplikace klasických politologických modelů v mezinárodním i národním měřítku. K uvedeným novým trendům patří:

- politické systémy připomínají biologické systémy včetně stárnutí a generování vlastních kopií;

- vznik zcela nových segmentů mezinárodního trhu (např. virtuálních měn, mezinárodní sítě národnostních menšin nebo rozvoj nových sportovních disciplín) včetně neviditelných a nekontrolovatelných pyramidálních her ve světovém segmentu finančních derivátů, které mohou zapříčinit cyklický nedostatek úvěrových zdrojů,
- světová ekonomika vstupuje do fáze, ve které rozhodující roli hraje umělá inteligence. Umělá inteligence mnohonásobně zvyšuje produktivitu práce a pořizovací a výrobní náklady služeb (i produktů) jsou postupně téměř nulové. Finanční zdroje mnoha nadnárodních firem mohou v astronomické míře převyšovat HDP národních států (Štědroň, 2012);
- evoluční vývoj probíhá po sinusoidě a logistické křivce. (Štědroň, 2012) Např. normalizace vykazuje řadu identických rysů s Bachovým absolutismem, kdy bylo nutné hlásit příbuzné, kteří žili v nekatolické zemi;
- evoluční politologie nabízí jiná vysvětlení pro současné procesy (konfuciánská interpretace marxismu vytvořila v Číně efektivně fungující ekonomiku);
- politický vývoj v EU se může vrátit do třicátých let minulého století;
- evoluci politických systémů lze predikovat jednoduchými (Lichtmanova procedura) i složitějšími (Štědroň, 2012) metodami (Business popř. Political intelligence).

Literatura:

- ALFORD, J. R. - HIBBING, J. R. 2004. The Origin of Politics: An Evolutionary Theory of Political Behavior. In *Perspectives on Politics*. Roč. 2, č. 4, ISSN 1541-0986, s. 707 - 723.
- CABADA, L. 2017. Členství a vnitřní organizace ve středoevropských politických stranách. In *Politické vedy*. Roč. 20, č. 3, 2017. ISSN 1335-2741, s. 8 - 27.
- Calling for Ph.D. Applicants in Evolutionary Political Science. 2013. [online] Dostupné na internete: <http://www.robkurzban.com/blog/2013/1204/calling-for-phd-applicants-in-evolutionary-political-science>
- DVOŘÁKOVÁ, V. 2012. *Rozkládání státu*. Praha: Universum, 2012. 176 s. ISBN 978-80-242-3488-5.
- GIBBON, E. 1983. *Úpadek a pád římské říše*. Odeon, 1983. 408 s. ISBN 01-094-83.

- HANAPPI, H. - KATSIKIDES, S. - SCHOLZ-WÄCKERLE, M. 2017. *Evolutionary Political Economy in Action: A Cyprus Symposium*. Routledge, 2017. 246 s. ISBN 978-1138204119.
- LICHTMAN, A. J. 2008. *The Keys to the White House*, 2008 Edition. Lanham, MD: Rowman & Littlefield Publishers, 2008. 216 s. ISBN 978-0742562707.
- MIRSKY, S. 2012. Misadventures in Evolutionary Political Theory. [online] Dostupné na internete: <https://www.scientificamerican.com/article/misadventures-in-evolutionary-political-theory/>
- Political Change: Evolution, Revolution, and Back*. [online] Dostupné na internete: <https://politicalscience.ceu.edu/courses/political-change-evolution-revolution-and-back-0>
- PROROK, V. 2009. *Politologie*. Vydavatelství a nakladatelství A. Čeněk, 2009. 224 s. ISBN 9788073801410.
- ROZSA, M. 2017. *Allan Lichtman predicted Donald Trump's victory — now he calls for his impeachment*. [online] Dostupné na internete: <http://www.salon.com/2017/05/17/allan-lichtman-predicted-donald-trumps-victory-now-he-calls-for-his-impeachment/>
- ŘÍCHOVÁ, B. 2014. *Přehled moderních politologických teorií*. Praha: Portál, 2014. 304 s. ISBN 978-80-262-0742-9.
- ŠTĚDRŮŇ, B. a kol. 2011. *Mezinárodní marketing a informační technologie*. Praha: WOLTERS KLUWER, 2011. 196 s. ISBN 978-80-7357-690-5.
- ŠTĚDRŮŇ, B. a kol. 2012. *Prognostické metody a jejich aplikace*. Praha: C.H.BECK, 2012. 200 s. ISBN 978-80-7179-174-4.
- ŠTĚDRŮŇ, B. a kol. 2013. *Politika a politický marketing*. Praha: C.H.BECK, 2013. 277 s. ISBN 978-80-7400-448-3.